

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Sřední škola obchodu,
služeb a podnikání
a Vyšší odborná škola

Kněžskodvorská 33/A, 370 04 České Budějovice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Vlasta Kollariková

Datum vytvoření: 28.02. 2013

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_09_OSVZ_ZSVa

Ročník: I.

Vzdělávací oblast: Společenskovední vzdělávání

Vzdělávací obor: Základy společenských věd

Tematický okruh: Praktická filozofie a filozofická antropologie

Téma: Vývoj filozofického myšlení - Středověká filozofie, Scholastika

Anotace:

Seznámit žáky se středověkým filozofickým myšlením v Evropě

Metodický list:

Výklad spojený s diskuzí, prezentaci lze využít také k poznámkám do sešitů

SCHOLASTIKA

Dělení na tři období, spor o univerzálie, vrcholná scholastika a Tomáš Akvinský, zhodnocení středověké filozofie

SCHOLASTIKA Z LAT. SCHOLA = ŠKOLA, 9.-15. STOLETÍ, VYUČOVÁNÍ FILOZOFIE NA CÍRKEVNÍCH ŠKOLÁCH

- 1. lze rozlišit tři období scholastiky: raná, vrcholná, pozdní
- 2. spor o univerzálie (obecné pojmy) - tři skupiny filozofů: krajní realisté, realisté, nominalisté
- 3. vrcholná scholastika - 13. století, zakládání církevních řádů; františkánský a dominikánský
- 4. Hlavní představitel - Tomáš **Akvinský** a jeho učení se nazývá tomismus

TOMÁŠ AKVINSKÝ

- pocházel ze Sicílie
- velmi pracovitý, mluvil málo
- skloubil rozum a víru
- v souladu viděl 2 pravdy: zjevenou a lidskou
- objevil **5 důkazů boží existence**: Bůh-stvořitel, Bůh-hybatel, Bůh-dokonalá forma, Bůh-základ existence přírody, věcí i společnosti; Bůh jako vesmírný princip, který řídí běh světa
- **tomismus = učení** Tomáše Akvinského, cílem je racionalisticky odůvodnit smysl náboženské víry

ZHODNOCENÍ STŘEDOVĚKÉ FILOZOFIE

- 1. Východiskem středověké F je sepětí filozofie s náboženstvím, a to s křesťanstvím.
- 2. Středověká F využila duchovního odkazu antické filozofie (Platon, Aristoteles, stoicismus).
- 3. Patristika zajistila systematizaci křesťanského učení a scholastika systematizaci veškerého vědění.
- 4. Filozofie ve středověku sloužila teologii, tzn. obhajovala nutnost víry a křesťanství.
- 5. Z tomismu vychází současná filozofie katolické církve, tzv. novotomismus.

LITERATURA

ČADOVÁ a kol. *Maturitní otázky*. Praha: Fragment, 2008, ISBN 978-80-253-0600-0.

DVOŘÁK, Jan a kol. *Odmaturuj ze společenských věd*. Brno: Didaktis, 2008, ISBN 978-80-7358-122-0

